



# Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2022. gada 20. janvārī\*

Apelācija – Institucionālās tiesības – Eiropas pilsoņu iniciatīva – Regula (ES) Nr. 211/2011 – 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Ierosinātās pilsoņu iniciatīvas reģistrācija – Nosacījums, ka šis ierosinājums nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus – Lēmums (ES) 2017/652 – Pilsoņu iniciatīva *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* – Daļēja reģistrācija – LES 5. panta 2. punkts – Piešķiršanas princips – LESD 296. pants – Pienākums norādīt pamatojumu – Sacīkstes princips

Lietā C-899/19 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2019. gada 4. decembrī iesniedza

**Rumānija**, ko pārstāv *E. Gane, L. Lițu, M. Chicu* un *L.-E. Bațagoi*, pārstāves,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējie lietas dalībnieki –

**Eiropas Komisija**, ko sākotnēji pārstāvēja *I. Martínez del Peral*, kā arī *H. Stancu* un *H. Krämer*, vēlāk – *I. Martínez del Peral*, kā arī *H. Stancu*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

**Ungārija**, ko pārstāv *M. Z. Fehér* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētāja *K. Jirimée* [*K. Jürimäe*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši *S. Rodins* [*S. Rodin*] (referents) un *N. Pisarra* [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: *M. Špunars* [*M. Szpunar*],

sekretārs: *A. Kalots Eskobars* [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

\* Tiesvedības valoda – rumāņu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

### Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību Rumānija lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2019. gada 24. septembra spriedumu Rumānija/Komisija (T-391/17, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2019:672), ar kuru minētā tiesa ir noraidījusi tās prasību atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2017/652 (2017. gada 29. marts) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* (OV 2017, L 92, 100. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

#### Atbilstošās tiesību normas

- 2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 211/2011 (2011. gada 16. februāris) par pilsoņu iniciatīvu (OV 2011, L 65, 1. lpp.; labojums – OV 2012, L 94, 49. lpp.) 1., 2., 4. un 10. apsvērumā ir noteikts:

“(1) [LES] nostiprina [Eiropas] Savienības pilsonību un turpina nostiprināt Savienības demokrātisko darbību, *inter alia* nosakot, ka ikvienam pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē, izmantojot Eiropas pilsoņu iniciatīvu. Minētā procedūra dod pilsoņiem iespēju tieši vērsties pie [Eiropas] Komisijas un aicināt to iesniegt priekšlikumu Savienības tiesību aktam Līgumu īstenošanai, kas ir līdzīga tiesībām, kuras Eiropas Parlamentam tiek piešķirtas saskaņā ar [LESD] 225. pantu un [Eiropas Savienības] Padomei – saskaņā ar [LESD] 241. pantu.

(2) Procedūrām un noteikumiem, kas nepieciešami pilsoņu iniciatīvai, vajadzētu būt skaidriem, vienkāršiem, viegli īstenojamiem un samērojamiem ar pilsoņu iniciatīvas būtību, lai veicinātu pilsoņu līdzdalību un padarītu Savienību viņiem pieejamāku. Ar tiem jāpanāk saprātīgs līdzsvars starp tiesībām un pienākumiem.

[..]

(4) Komisijai pēc pieprasījuma būtu jāsniedz pilsoņiem informācija un neoficiālas konsultācijas par pilsoņu iniciatīvām, jo īpaši par reģistrēšanas kritērijiem.

[..]

(10) Lai nodrošinātu saskaņotību un pārredzamību attiecībā uz ierosinātajām pilsoņu iniciatīvām un novērstu to, ka parakstus vāc pilsoņu iniciatīvas priekšlikumam, kurš neatbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, minētās iniciatīvas būtu obligāti jāreģistrē tīmekļa vietnē, ko Komisija darījusi pieejamu, pirms no pilsoņiem tiek vākti vajadzīgie paziņojumi par atbalstu. Komisijai būtu jāreģistrē visas ierosinātās pilsoņu iniciatīvas, kuras atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem. Komisijai būtu jāveic reģistrācija saskaņā ar labas pārvaldības vispārīgajiem principiem.”

3 Regulas Nr. 211/2011 1. pantā ir paredzēts:

“Ar šo regulu nosaka procedūras un nosacījumus, kas nepieciešami pilsoņu iniciatīvai, kā paredzēts LES 11. pantā un LESD 24. pantā.”

4 Atbilstoši šīs regulas 2. pantam:

“Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

1) “pilsoņu iniciatīva” ir iniciatīva, kas iesniegta Komisijai saskaņā ar šo regulu un ar ko aicina Komisiju saskaņā ar tās pilnvarām iesniegt atbilstīgu priekšlikumu jautājumos, kuros pēc pilsoņu ieskata Līgumu īstenošanai ir nepieciešams Savienības tiesību akts, un kura ir saņēmusi vismaz viena miliona tiesīgo parakstītāju atbalstu, kuri pārstāv vismaz vienu ceturtdaļu visu dalībvalstu;

[..]

3) “organizatori” ir fiziskas personas, kas veido pilsoņu komiteju, kura ir atbildīga par pilsoņu iniciatīvas sagatavošanu un iesniegšanu Komisijai.”

5 Minētās regulas 4. panta 1.–3. punktā ir paredzēts:

“1. Pirms uzsākt paziņojumu par atbalstu ierosinātajai pilsoņu iniciatīvai vākšanu no parakstītājiem, organizatoriem izvirza prasību reģistrēt minēto iniciatīvu Komisijā, sniedzot II pielikumā minēto informāciju, jo īpaši par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas priekšmetu un mērķiem.

Minēto informāciju vienā no Savienības oficiālajām valodām iesniedz tiešsaistes reģistrā, kuru minētajam nolūkam ir darījusi pieejamu Komisija (“reģistrs”).

Organizatori reģistram un attiecīgā gadījumā savā tīmekļa vietnē sniedz regulāri atjaunotu informāciju par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas atbalsta un finansējuma avotiem.

Pēc reģistrācijas apstiprināšanas saskaņā ar 2. punktu organizatori var ierosināto pilsoņu iniciatīvu iekļaušanai reģistrā nodrošināt citās Savienības oficiālajās valodās. Par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas tulkošanu citās Savienības oficiālajās valodās ir atbildīgi organizatori.

Komisija nosaka kontaktpersonu, kas sniedz informāciju un palīdzību.

2. Divos mēnešos pēc II pielikumā norādītās informācijas saņemšanas Komisija reģistrē ierosināto pilsoņu iniciatīvu, piešķirot tai vienreizēju reģistrācijas numuru, un nosūta apstiprinājumu organizatoriem, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

[..]

b) ierosinātā pilsoņu iniciatīva nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus;

[..].

3. Komisija atsakās reģistrēt iniciatīvu, ja nav ievēroti 2. punktā minētie nosacījumi.

Ja Komisija atsakās reģistrēt ierosināto pilsoņu iniciatīvu, tā informē organizatorus par šāda atteikuma iemesliem un visiem iespējamiem tiesas un ārpus tiesas aizsardzības līdzekļiem, kas viņiem pieejami.”

### Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

- 6 No pārsūdzētā sprieduma izrietošās tiesvedības priekšvēstures apkopojums ir šāds.
- 7 2013. gada 15. jūlijā *Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative “Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe”* (Pilsoņu iniciatīvas *Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe* pilsoņu komiteja) iesniedza Komisijai Eiropas pilsoņu iniciatīvu (turpmāk tekstā – “EPI”) ar nosaukumu *Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe* (turpmāk tekstā – “attiecīgā ierosinātā EPI”).
- 8 Ar 2013. gada 13. septembra Lēmumu C(2013) 5969 *final* Komisija noraidīja pieteikumu par attiecīgās ierosinātās EPI reģistrāciju tādēļ, ka tas acīmredzami pārsniedzot tās pilnvaras, atbilstoši kurām tā var iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.
- 9 Pilsoņu iniciatīvas *Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe* pilsoņu komiteja vērsās Vispārējā tiesā, kura ar 2017. gada 3. februāra spriedumu *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*/Komisija (T-646/13, EU:T:2017:59) atcēla Lēmumu C(2013) 5969 *final* tādēļ, ka Komisija nebija izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.
- 10 2017. gada 29. martā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar kuru tika reģistrēta attiecīgā ierosinātā EPI.
- 11 Šī lēmuma 2. apsvērumā attiecīgās ierosinātās EPI priekšmets ir aprakstīts šādi:  
“Mēs aicinām [Savienību] uzlabot nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu aizsardzību un stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā.”
- 12 Minētā lēmuma 3. apsvērumā attiecīgās ierosinātās EPI mērķi ir noteikti šādi:  
“Mēs aicinām [Savienību] pieņemt virkni tiesību aktu, lai uzlabotu nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu aizsardzību un stiprināt[u] kultūru un valodu daudzveidību Savienībā. [Šiem aktiem] jāietver pasākumi saistībā ar reģionālām un minoritāšu valodām, izglītību un kultūru, reģionālo politiku, līdzdalību, vienlīdzību, audiovizuālo un citu mediju saturu, kā arī reģionālo iestāžu sniegtu valsts atbalstu.”
- 13 Šī paša lēmuma 4. apsvērumā ir noteikts, ka attiecīgās ierosinātās EPI pielikumā ir skaidra atsauce uz vienpadsmit Savienības tiesību aktiem, attiecībā uz kuriem tā būtībā aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus.
- 14 No apstrīdētā lēmuma 6.–9. apsvēruma izriet, ka Komisija ir reģistrējusi attiecīgo ierosināto EPI attiecībā uz deviņiem no šiem Savienības tiesību aktiem, jo to priekšlikums nebija acīmredzami ārpus tās pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus Regulas

Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Savukārt attiecībā uz pārējiem diviem Savienības tiesību aktiem, uz kuriem ir atsauce attiecīgajā ierosinātajā EPI, Komisija secināja, ka šis ierosinājums acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām šīs tiesību normas izpratnē.

- 15 Šī lēmuma 1. panta 2. punktā ir uzskaitīti deviņi tiesību aktu priekšlikumi, kuri minēti attiecīgajā ierosinātajā EPI un par kuriem var tikt vākti paziņojumi par atbalstu.

### **Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums**

- 16 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 28. jūnijā, Rumānija cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.
- 17 Prasības pamatojumam Rumānija izvirzīja divus pamatus, pirmkārt, par LES 5. panta 2. punkta un Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un, otrkārt, par LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu.
- 18 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa nosprieda, pirmkārt, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu tiesību kļūdu, reģistrācijas stadijā uzskatot, ka apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktā minēto tiesību aktu priekšlikumi nav acīmredzami ārpus pilnvarām, kas Komisijai ļauj iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus. Otrkārt, tā nosprieda, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir juridiski pietiekami izklāstījusi pamatojumu, kas ir attiecīgās ierosinātās EPI daļējas reģistrācijas pamatā.
- 19 Līdz ar to Vispārējā tiesa noraidīja prasību kā nepamatotu, nelemjot par Rumānijas celtās prasības pieņemamību.

### **Lietas dalībnieku prasījumi**

- 20 Rumānijas prasījumi Tiesai ir šādi:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu un apstrīdēto lēmumu;
  - pakārtoti – atcelt pārsūdzēto spriedumu un nodot lietu atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā; un
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 21 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Rumānijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 22 Ungārija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību.

### **Par apelācijas sūdzību**

- 23 Apelācijas sūdzības pamatojumam Rumānija izvirza trīs pamatus, no kuriem pirmais attiecas uz Līgumu noteikumu par Savienības kompetenci pārkāpumu, otrais – uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu un trešais – uz procesuālajiem pārkāpumiem, kurus Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesvedības mutvārdu daļā.

***Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Līgumu noteikumu par Savienības kompetenci pārkāpumu***

*Lietas dalībnieku argumenti*

- 24 Ar pirmo pamatu Rumānija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi tiesību kļūdas, interpretējot Līgumu noteikumus par Savienības kompetenci, secinādama, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu tiesību kļūdu, uzskatot, ka šajā lietā bija izpildīts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums.
- 25 Pirmkārt, Rumānija apstrīd pārsūdzētā sprieduma 47. punktā izklāstīto Vispārējās tiesas secinājumu, saskaņā ar kuru attiecīgās ierosinātās EPI mērķis ir gan nodrošināt pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu tiesību ievērošanu, gan stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā. Šī dalībvalsts turpretī uzskata, ka šī ierosinājuma galvenais mērķis ir pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu tiesību aizsardzība un ka Savienībai šajā ziņā nav kompetences. Saistībā ar šiem aspektiem tā atsaucas uz prasības pieteikuma pirmajā instancē 59.–63. punktu.
- 26 Otrkārt, Rumānija apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 51.–56. punktā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo tā LES 2. pantā minētās Savienības vērtības ir pielīdzinājusi īpašai darbībai vai mērķim, kas ietilpst Savienības kompetences jomā, kā rezultātā Komisijai esot tiesības iesniegt īpašus tiesību aktus, kuru galvenais mērķis ir nacionālo un lingvistisko minoritāšu tiesību aizsardzība, kā arī kultūru un valodu daudzveidības stiprināšana Savienībā.
- 27 Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi, no vienas puses, LES 5. panta 2. punktā paredzēto kompetences piešķiršanas principu un, no otras puses, Tiesas judikatūrā noteiktos principus attiecībā uz atbilstoša juridiskā pamata noteikšanu Savienības tiesību akta pieņemšanai.
- 28 Pirmām kārtām, attiecībā uz kompetenču piešķiršanas principa pārkāpumu Rumānija izklāsta sarežģīto sistēmu, kas esot izveidota ar Līgumiem, lai īstenotu Savienības kompetences, kā tas izriet no LES 5. panta 2. punkta un LESD 2. panta 6. punkta. Tādējādi saskaņā ar šo principu Savienība rīkojas tikai tad, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, it īpaši nosacījums, saskaņā ar kuru attiecīgajai jomai ir jāietilpst kādā no LESD 3.–6. pantā minētajām Savienības kompetenču jomām, kā arī saistībā ar Līgumos noteiktajiem mērķiem attiecībā uz katru no šīm jomām.
- 29 Tomēr esot acīmredzams, ka LES 2. pantā noteiktās Savienības vērtības nav iekļautas Līgumu nodaļās, kas attiecas uz Savienības kompetencēm, un tām nav nekādas nozīmes, vērtējot Savienības konkrētos mērķus un darbības. Rumānijas ieskatā Savienības tiesību aktu priekšlikumu kontekstā šīs vērtības ir tikai atsaucis punkts, un tās nevajadzētu jaukt ar konkrētām Savienības kompetences jomām vai mērķiem. Šo konstatējumu apstiprinot Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta formulējums, kurā attiecībā uz novērtējumu, kas Komisijai ir jāveic ierosināto EPI reģistrēšanai, esot nošķirtas, no vienas puses, pilnvaras un mērķi un, no otras puses, vērtības.
- 30 No tā izrietot, ka Vispārējā tiesa ir nepareizi piemērojusi Savienības primārajās tiesībās paredzēto kompetenču piešķiršanas sistēmu, vispārīgi pielīdzinot Savienības vērtības īpašiem Savienības mērķiem, lai Komisija būtu pilnvarota iesniegt konkrētus tiesību aktu priekšlikumus Savienības darbības papildināšanai, lai nodrošinātu LES 2. pantā minēto vērtību ievērošanu. Taču, pēc Rumānijas domām, šajā nolūkā esot vismaz nepieciešams, lai noteikumi par Savienības mērķiem

un dažādām darbībām tieši attiektos uz Savienības vērtībām. Tā tas neesot šajā lietā, jo pie minoritātēm piederošo personu tiesību ievērošana nav minēta nevienā Līgumu noteikumā par Savienības kompetenci, politiku, mērķiem un darbībām.

- 31 Vispārējās tiesas analīze *de iure* paplašinot Savienības kompetences, grozot to priekšmetu un mērķi, atsaucoties uz Savienības vērtībām.
- 32 Turklāt šī analīze apdraudot Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kā to ir interpretējusi Tiesa. Proti, no 2019. gada 7. marta sprieduma *Izsák* un *Dabis*/Komisija (C-420/16 P, EU:C:2019:177) 61. un 62. punkta izrietot, ka Komisijai, lai izvērtētu šajā tiesību normā paredzētā reģistrācijas nosacījuma ievērošanu, ir vienīgi jāpārbauda, vai objektīvi piedāvātie pasākumi, kas ir paredzēti abstrakti, varētu tikt veikti, pamatojoties uz Līgumiem.
- 33 Otrām kārtām, runājot par to principu pārkāpumu, kuri reglamentē atbilstoša juridiskā pamata noteikšanu Savienības tiesību akta pieņemšanai, kādi tie izriet no Tiesas judikatūras, Rumānija apgalvo, ka šai noteikšanai ir konstitucionāla nozīme. Šajā ziņā it īpaši esot jāpierāda tieša saikne starp Savienības tiesību aktu un Līgumu tiesību normu, ar kuru Savienībai ir piešķirtas tiesības pieņemt šo aktu. Tāpat juridiskā pamata izvēle esot jāpamato ar objektīvu informāciju, kuru tiesa var pārbaudīt un kurā tostarp ietilpst tiesību akta mērķis un saturs.
- 34 Tādējādi Savienības tiesību akta priekšlikumu, kura mērķis ir nodrošināt pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu tiesību ievērošanu, kā arī stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā, varot iesniegt, tikai pamatojoties uz Līgumu noteikumu, ar kuru Savienībai ir piešķirtas tiesības rīkoties šajā jomā, un galvenokārt šim mērķim. Šādas tiesību normas neesot.
- 35 No vienas puses, Savienībai neesot nekādas kompetences attiecībā uz to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām minoritātēm.
- 36 No otras puses, Savienībai saskaņā ar LESD 167. panta 1. un 4. punktu esot vienīgi atbalsta, koordinācijas un papildinājuma kompetence attiecībā uz kultūru daudzveidības stiprināšanu. Šī tiesību norma nevar būt pamats tāda Savienības tiesību akta pieņemšanai, kura vienīgais vai galvenais mērķis ir kultūras daudzveidība.
- 37 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 56. punktā esot pieļāvusi tiesību kļūdu.
- 38 Rumānija secina, ka pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas analizētajiem juridiskajiem pamatiem nav nekādas nozīmes, ņemot vērā attiecīgās ierosinātās EPI faktisko mērķi, jo neviens no tiem nevar būt pareizais juridiskais pamats, ņemot vērā atbilstošo Tiesas judikatūru.
- 39 Treškārt, Rumānija uzskata, ka, ņemot vērā Vispārējās tiesas pieļauto tiesību kļūdu, nav nedz nepieciešams, nedz atbilstoši izvērtēt argumentāciju, kuru tā pārsūdzētā sprieduma 60.–71. punktā ir ņēmusi vērā atsevišķi attiecībā uz katru no deviņiem apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktā minēto tiesību aktu priekšlikumiem. Rumānija tomēr apgalvo, ka tajā pārsūdzētā sprieduma daļā, kurā ir ietverti šie punkti, ir pieļautas kļūdas, un “piemēra veidā” norāda noteiktas kļūdas, ko Vispārējā tiesa esot pieļāvusi šajā ziņā.

40 Būtībā Rumānija šajā kontekstā apgalvo, ka attiecībā uz pasākumiem saistībā ar valodu, izglītību un kultūru, pasākumiem saistībā ar reģionālo politiku un aktu par bezvalstniekiem, kurus ierosinājuši attiecīgās EPI organizatori, Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā visu šo organizatoru sniegto obligāto un papildu informāciju. Tās ņemšana vērā būtu likusi Vispārējai tiesai secināt, ka šiem pasākumiem nebija nekāda pamatojuma Līgumos.

41 Komisija un Ungārija apgalvo, ka pirmais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā nepamatots.

### *Tiesas vērtējums*

42 Ar pirmo pamatu Rumānija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi tiesību kļūdas, pārsūdzētā sprieduma 43.–72. punktā nospriežot, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā varēja pamatoti uzskatīt, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums šajā lietā ir izpildīts.

43 Vispirms ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka Komisija reģistrē ierosinājumu EPI, ja tas “nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus”.

44 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šis reģistrācijas nosacījums atbilstoši EPI mērķiem, kā tie ir minēti Regulas Nr. 211/2011 preambulas 1. un 2. apsvērumā un kas it īpaši ir pilsoņu līdzdalības sekmēšana un Savienības padarīšana par pieejamāku, Komisijai, kurai ir iesniegts ierosinājums EPI, ir jāinterpretē un jāpieņem tādā veidā, lai nodrošinātu EPI vieglu pieejamību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 49. punkts, kā arī 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 53. punkts).

45 Līdz ar to tikai tad, kad ierosinājums EPI, ņemot vērā tā priekšmetu un mērķus, kādi tie izriet no obligāti sniedzamās un – attiecīgā gadījumā – papildu informācijas, ko organizatori snieguši atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 II pielikumam, ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, Komisija ir tiesīga atteikties reģistrēt šo EPI priekšlikumu saskaņā ar minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu (spriedumi, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 50. punkts, kā arī 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 54. punkts).

46 Turklāt no judikatūras arī izriet, ka, lai novērtētu, vai ir ievērots Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais reģistrācijas nosacījums, Komisijai ir vienīgi jāpārbauda, vai no objektīvā viedokļa ierosinājumā EPI piedāvātie pasākumi, tos aplūkojot abstrakti, varētu tikt veikti, pamatojoties uz Līgumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts).

47 No tā izriet, ka, tā kā pēc pirmās analīzes, kas veikta, ņemot vērā obligāto informāciju un attiecīgā gadījumā papildu informāciju, ko iesnieguši EPI organizatori, nav pierādīts, ka ierosinājums EPI ir acīmredzami ārpus šīm Komisijas pilnvarām, šai iestādei šis ierosinājums ir jāreģistrē, ja vien ir izpildīti pārējie Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi.

48 Pirmkārt, runājot par Rumānijas argumentiem, ar kuriem tā apstrīd konstatējumu, ko Vispārējā tiesa ir izdarījusi pārsūdzētā sprieduma 47. punktā, ir jāatgādina, ka tostarp no Tiesas Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunkta un 169. panta 2. punkta izriet, ka apelācijas sūdzībā ir precīzi



jānorāda tā lēmuma apstrīdētās daļas, kura atcelšana tiek pieprasīta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šī lūguma atbalstam. Tiesa šajā ziņā vairākkārt ir nospriedusi, ka apelācijas sūdzība ir nepieņemama, ja, pat neietverot argumentāciju, kas konkrēti vērsta uz Vispārējās tiesas spriedumā pieļautās tiesību kļūdas identificēšanu, tajā ir tikai atkārtoti pamati un argumenti, kas jau ir tikuši izvirzīti šajā tiesā, tostarp tie, kas ir balstīti uz faktiem, kurus tā skaidri noraidījusi. Proti, šāda apelācijas sūdzība patiesībā ir prasība, kas vērsta uz to, lai vienkārši panāktu Vispārējai tiesai iesniegtā prasības pieteikuma pārskatīšanu, un tas nav Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedībā (skat. it īpaši spriedumu, 2017. gada 15. jūnijs, Spānija/Komisija, C-279/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:461, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 49 No tā izriet – kā acīmredzami nepieņemams ir jānoraida Rumānijas arguments, kas attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 47. punktu, jo tā nekādi nepamato šo argumentu un tikai atsaucas uz tās Vispārējā tiesā iesniegto prasības pieteikumu.
- 50 Otrkārt, Rumānija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 51.–56. punktā ir pielīdzinājusi LES 2. pantā minētās Savienības vērtības īpašai darbībai vai mērķim, kas ietilpst Savienības kompetences jomās, un tādējādi ir ļāvusi Komisijai iesniegt tiesību aktus, kuru galvenais mērķis ir pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu tiesību aizsardzība, kā arī kultūru un valodu daudzveidības stiprināšana Savienībā.
- 51 Šie pārsūdzētā sprieduma punkti izriet no šī sprieduma 47. un 50. punktā izklāstītajiem mērķiem attiecīgajā ierosinātajā EPI un tās pielikumā minētajos Savienības tiesību aktos.
- 52 It īpaši Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 51. punktā atgādināja, ka saskaņā ar LES 2. pantu minoritāšu tiesību ievērošana ir viena no vērtībām, uz kurām balstās Savienība, un ka saskaņā ar LES 3. panta 3. punkta ceturto daļu Savienība respektē kultūru un valodu daudzveidību, kā arī pārsūdzētā sprieduma 52. punktā – ka, it īpaši attiecībā uz kultūru daudzveidības stiprināšanu, LESD 167. panta 4. punktā ir noteikts, ka, rīkojoties saskaņā ar citiem Līgumu noteikumiem, Savienība ņem vērā kultūras aspektus, jo īpaši, lai respektētu un veicinātu kultūru daudzveidību.
- 53 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 53. punktā apgalvoja, ka no minētā tomēr neizriet, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija būtu atzinusi Savienības vispārējo likumdošanas kompetenci pie nacionālām minoritātēm piederošu personu tiesību aizsardzības jomā, bet tikai to, ka minoritāšu tiesību ievērošana un kultūru un valodu daudzveidības stiprināšana – kā Savienības vērtības un mērķi – ir jāņem vērā, kad Savienība rīkojas jomās, ar kurām ir saistīta attiecīgā ierosinātā EPI.
- 54 Pārsūdzētā sprieduma 54.–56. punktā Vispārējā tiesa vēl ir norādījusi, ka Rumānija neapšaubā Savienības kompetenci pieņemt tiesību aktus konkrētās darbības jomās, uz kurām attiecas apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktā uzskaitītie tiesību akti, lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti attiecīgajos LESD noteikumos. Tā nosprieda, ka principā nekas neliedz Komisijai iesniegt tiesību aktu priekšlikumus, kuru mērķis ir papildināt Savienības darbību tās kompetences jomās, lai nodrošinātu LES 2. pantā minēto vērtību ievērošanu un kultūru un valodu daudzveidību Savienībā, kā tas ir paredzēts LES 3. panta 3. punkta ceturtajā daļā.
- 55 Šādi rīkojoties, pretēji tam, ko apgalvo Rumānija, Vispārējā tiesa nav ne pielīdzinājusi vērtības, uz kurām ir balstīta Savienība, īpašajiem Savienības mērķiem, kas tai ļauj pieņemt tiesību aktus, ne arī paplašinājusi Savienības kompetences tādā mērā, lai varētu uzskatīt, ka tā varētu pieņemt tiesību aktus bez juridiska pamata, lai nodrošinātu Savienības vērtību ievērošanu. Turpretī Vispārējā

tiesa, nepieļaujot tiesību kļūdu šajā ziņā, nosprieda, ka, ciktāl Savienības tiesību akti ir pamatoti ar juridisko pamatu, tie var arī būt vērsti uz to, lai tiktu ievērotas Savienības vērtības, piemēram, minoritāšu tiesību, kā arī kultūru un valodu daudzveidības ievērošana.

- 56 Turklāt ir jāuzsver, ka, ņemot vērā šī sprieduma 46. punktā minēto judikatūru, šī pirmā analīze neietekmē tā tiesību akta juridiskā pamata pārbaudi, kas attiecīgā gadījumā ir pieņemts pēc EPI un pēc Komisijas priekšlikuma.
- 57 Treškārt, ciktāl Rumānija pirmajā pamatā vispārīgi apgalvo, ka Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 60.–71. punktā veiktā deviņu tiesību aktu priekšlikumu, kas minēti apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktā, pārbaude ir kļūdaina, tomēr tā, piemēram, vienīgi apstrīd konkrētus Vispārējās tiesas vērtējumus un atkārtoto argumentus, kurus tā jau ir izvirzījusi šajā tiesā, šāda argumentācija nevar atbilst šā sprieduma 48. punktā atgādinātajām pieņemamības prasībām, it īpaši tādēļ, ka ar to faktiski tiek mēģināts panākt tikai šo argumentu atkārtotu izskatīšanu.
- 58 Līdz ar to šī argumentācija ir jānoraida kā nepieņemama.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas sūdzības pirmais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

### ***Par otro pamatu, kas attiecas uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu***

#### *Lietas dalībnieku argumenti*

- 60 Ar otro pamatu Rumānija būtībā norāda, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi LESD 296. panta otro daļu attiecībā uz Komisijas pienākumu norādīt pamatojumu.
- 61 Šajā ziņā tā pārmet Vispārējai tiesai, pirmkārt, ka tā ir uzskatījusi, ka Tiesas un Vispārējās tiesas judikatūra, saskaņā ar kuru pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanai ir vēl jo lielāka nozīme gadījumos, kad Savienības iestādēm ir plaša rīcības brīvība, šajā lietā nav piemērojama.
- 62 Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka Komisijai nav plašas rīcības brīvības ierosinātās EPI reģistrēšanai. Katrā ziņā, Rumānijas ieskatā, Komisija nevarot reģistrēt ierosinājumus, kas neatbilst Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem, vienīgi ar mērķi nodrošināt EPI vieglu pieejamību. Turklāt tā uzsver, ka Komisijas lēmums par ierosinātās EPI reģistrāciju ir galīgs lēmums un ka Komisija tādējādi nevar veikt vienīgi ierosinātās EPI tīri formālu pārbaudi.
- 63 Otrkārt, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 88. punktā esot kļūdaini uzskatījusi, ka Komisija varēja tikai vispārīgi izklāstīt jomas, kurās var tikt pieņemti Savienības tiesību akti, un nav norādījusi apstākli, ka to pasākumu mērķis, uz kuriem ir atsauce attiecīgajā ierosinātajā EPI, ir uzlabot pie nacionālām un lingvistiskām minoritātēm piederošo personu aizsardzību, kā arī stiprināt kultūru un valodu daudzveidību Savienībā.
- 64 Šāds pamatojums neesot pietiekams, lai ieinteresētā persona varētu noteikt, vai attiecīgais lēmums ir pamatots vai arī tajā, iespējams, ir pieļauta kļūda, kas ļauj apstrīdēt tā spēkā esamību. Šāda pamatojuma nepietiekamība esot īpaši problemātiska šajā lietā, ņemot vērā, ka apstrīdētais lēmums būtiski atšķiras no iepriekš pieņemtā lēmuma, proti, šī sprieduma 8. punktā minētā Lēmuma C(2013) 5969 *final*, tostarp attiecībā uz iespēju daļēji reģistrēt attiecīgo ierosināto EPI.

- 65 Rumānija uzskata, ka no tā izriet, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka pienākums norādīt pamatojumu ir ticis ievērots, jo Komisija nav atkārtojusi juridiskos apsvērumus, kuriem ir būtiska nozīme apstrīdētā lēmuma uzbūvē, un turklāt esot būtiski mainījusi savu nostāju, nenorādot, kādi notikumi ir bijuši tādi, kas attaisno šādu maiņu.
- 66 Komisija un Ungārija apgalvo, ka otrais apelācijas sūdzības pamats jānoraida kā nepamatots.

### *Tiesas vērtējums*

- 67 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai par pienākumu norādīt pamatojumu saskaņā ar LESD 296. pantu pamatojumam ir jābūt pielāgotam attiecīgā akta raksturam un skaidri un nepārprotami jāatklāj aktu sagatavojušās iestādes argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot tās kontroli (spriedums, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 68 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka pamatojuma prasība ir jāizvērtē, ņemot vērā katras lietas apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šā tiesību akta tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedums, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 69 Pirmkārt, Rumānija uzskata, ka Vispārējā tiesa esot kļūdaini noteikusi Komisijai uzliktā pienākuma norādīt pamatojumu apjomu, uzskatot, ka šai iestādei nav plašas rīcības brīvības judikatūras, kas izriet tostarp no 1991. gada 21. novembra sprieduma *Technische Universität München* (C-269/90, EU:C:1991:438, 14. punkts), izpratnē, lai reģistrētu ierosināto EPI atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punktam.
- 70 Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 84. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisijai nav plašas rīcības brīvības ierosinātās EPI reģistrēšanai, pamatojoties uz to, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punktā ir noteikts, ka Komisija “reģistrē” šādu ierosinājumu EPI, ja ir izpildīti šīs regulas 4. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā paredzētie nosacījumi, proti, it īpaši, ja ierosinātā EPI nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus. Savukārt, ja pēc pirmās analīzes ir acīmredzams, ka šis pēdējais nosacījums nav izpildīts, Komisija “atsakās” reģistrēt ierosināto EPI, kā tas ir noteikts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta pirmajā daļā.
- 71 Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu. Proti, tagadnes izteiksmes izmantošana Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. un 3. punktā, kā arī reģistrācijas nosacījumu uzskaitījums šī 2. punkta a)–d) apakšpunktā liecina, ka Komisijai nav piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz ierosinātās EPI reģistrāciju un, gluži pretēji, tai šī reģistrācija ir jāveic, ja šis ierosinājums atbilst visiem šiem nosacījumiem.
- 72 Tā kā šis apsvērums pats par sevi var pamatot Vispārējās tiesas secinājumu par Komisijas plašās rīcības brīvības neesamību, nav jāizvērtē šī sprieduma 62. punktā izklāstītā Rumānijas argumentācija, kuras mērķis būtībā ir apstrīdēt pārsūdzētā sprieduma 85. punktā norādīto pamatojumu šī paša secinājuma pamatojumam. Proti, pat pieņemot, ka šī argumentācija ir pamatota, tā nevar izraisīt pārsūdzētā sprieduma atcelšanu.

- 73 Otrkārt, Rumānija pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 88. punktā ir nospriedusi – tas, ka Komisija “tikai vispārīgi norāda” jomas, kurās Savienības tiesību akti var tikt pieņemti, nav pretrunā pienākumam norādīt pamatojumu.
- 74 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šajā pārsūdzētā sprieduma punktā Vispārējā tiesa būtībā ir nospriedusi, ka Komisija ir izpildījusi tai uzlikto pienākumu norādīt pamatojumu, vispārīgā veidā izklāstot jomas, kurās Savienības tiesību akti var tikt pieņemti un kuras atbilst jomām, kurās EPI organizatori ir lūguši iesniegt tiesību aktus.
- 75 Pirmām kārtām, pretēji tam, ko, šķiet, apgalvo Rumānija, šāds pamatojums var atspoguļot iemeslus, kuru dēļ Komisija uzskata, ka attiecīgā ierosinātā EPI var ietilpt tās pilnvarās, saskaņā ar kurām tā var iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu.
- 76 Otrām kārtām, ierosinātās EPI reģistrācijas stadijā Komisijai nav jāpārbauda, vai ir sniegti pierādījumi par visiem izvirzītajiem faktiskajiem apstākļiem, ne arī tas, vai ierosinājuma un ierosināto pasākumu pamatojums ir pietiekams. Komisijai, lai izvērtētu, vai ir ievērots Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais reģistrācijas nosacījums, ir tikai jāpārbauda, vai no objektīvā viedokļa ierosinātie pasākumi, kas ir paredzēti abstrakti, var tikt veikti, pamatojoties uz Līgumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts).
- 77 Tādējādi Vispārējā tiesa, nepieļaujot tiesību kļūdu, būtībā uzskatīja, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums šajā ziņā nav nepietiekams.
- 78 Turklāt, ņemot vērā pamatojuma prasības, kas izriet no šī sprieduma 67. un 68. punktā atgādinātās judikatūras, ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums acīmredzami ļāva Rumānijai uzzināt iemeslus, kuru dēļ Komisija uzskatīja, ka attiecīgā ierosinātā EPI, konkrētāk, šī lēmuma 1. panta 2. punktā paredzētie tiesību aktu priekšlikumi, nav acīmredzami ārpus tās pilnvarām, un, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma, Savienības tiesa varēja veikt minētā lēmuma pārbaudi.
- 79 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

***Par trešo pamatu, kas attiecas uz Vispārējās tiesas pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem tiesvedības mutvārdu daļā***

*Lietas dalībnieku argumenti*

- 80 Ar trešo pamatu Rumānija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi vairākus procesuālus pārkāpumus, tostarp tiesvedības mutvārdu daļā.
- 81 Atgādinot tiesvedības norisi Vispārējā tiesā un it īpaši tiesas sēdes norisi, kas tajā notika pēc Rumānijas lūguma, šī dalībvalsts tostarp norāda uz konkrētiem jautājumiem, kas bija ziņojuma tiesas sēdē priekšmets, kā arī uz Vispārējās tiesas pieprasītajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem. Rumānija arī norāda, ka debates, kas notika tiesas sēdē, – tostarp jautājumi, kurus Vispārējā tiesa tieši uzdeva šajā tiesas sēdē, – esot attiekušās tikai uz prasības aspektiem saistībā ar tās pieņemamību, kā arī ar paziņojumu par atbalstu vākšanas, pārbaudes un apstiprināšanas procesa stadiju vai ierosinātās EPI iesniegšanu Komisijai.

- 82 Līdz ar to, Rumānijas ieskatā, izņemot jautājumu par 2019. gada 7. marta sprieduma *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177) atbilstību, kurš esot ticis aplūkots tiesvedības rakstveida un mutvārdu daļā, lietas dalībnieki šajā pēdējā posmā, pamatojoties uz sacīkstes principu, nav apsprieduši vairākus aspektus saistībā ar prasības būtību, uz kuriem ir balstīts pārsūdzētais spriedums. Šim posmam būtu jākalpo, lai precizētu un apspriestu būtiskos lietas jautājumus tās risināšanas nolūkā. Lai gan Vispārējā tiesa šajā gadījumā nolēma uzsākt minēto stadiju, tā to esot padarījusi par bezjēdzīgu, atceļot procesuālās garantijas, kas saistītas ar šā posma organizēšanu.
- 83 Komisija un Ungārija apgalvo, ka trešais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida kā nepamatots.

#### *Tiesas vērtējums*

- 84 Ar trešo pamatu Rumānija būtībā apgalvo, ka par būtiskajiem punktiem, uz kuriem ir balstīts pārsūdzētais spriedums, tiesvedības mutvārdu daļā neesot notikušas debates, kas balstītas uz sacīkstes principu.
- 85 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka sacīkstes princips parasti nozīmē, ka procesa dalībniekiem ir tiesības uz iespēju paust nostāju par faktiem un dokumentiem, ar kuriem tiks pamatots tiesas nolēmums, kā arī apspriest tiesā iesniegtos pierādījumus un apsvērumus, kā arī tiesību pamatus, kurus tiesa ir izvirzījusi pēc savas ierosmes un ar kuriem tā vēlas pamatot savu nolēmumu. Proti, lai izpildītu prasības saistībā ar tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, ir svarīgi, lai lietas dalībnieki varētu sacīkstes veidā apspriest tos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas noteiks tiesvedības iznākumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 2. decembris, Komisija/Īrija u.c., C-89/08 P, EU:C:2009:742, 52. un 56. punkts).
- 86 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa ir lēmusi tikai par Rumānijas izvirzītajiem pamatiem, kurus lietas dalībnieki sacīkstes veidā varēja apspriest tiesvedības Vispārējā tiesā rakstveida un mutvārdu daļas laikā. Līdz ar to Vispārējai tiesai nevar pārņemt, ka tā nav ievērojusi sacīkstes principu, jo tā neesot uzdevusi īpašus jautājumus par katru izvirzīto argumentu.
- 87 Turklāt Rumānija nav identificējusi nevienu būtisku faktu tiesvedības iznākumam, ar kuru tā neesot varējusi iepazīties un par kuru tā nebūtu varējusi paust savu nostāju ne rakstveida stadijā, ne tiesvedības Vispārējā tiesā mutvārdu daļā.
- 88 No tā izriet, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.
- 89 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītajiem pamatiem nav ticis apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

#### **Par tiesāšanās izdevumiem**

- 90 Saskaņā ar Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

- 91 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam spriedums ir labvēlīgs.
- 92 Tā kā Rumānijai spriedums ir nelabvēlīgs un Komisija ir prasījusi piespriest tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, Rumānijai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.
- 93 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 4. punktam, ja persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē, pati nav iesniegusi apelācijas sūdzību, tai var piespriest atlīdzināt apelācijas tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus vienīgi tad, ja tā piedalījies Tiesā notiekošās tiesvedības rakstveida vai mutvārdu daļā. Ja šī persona piedalās tiesvedībā, Tiesa var nolemt, ka tā savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.
- 94 Tā kā Ungārija ir piedalījies tiesvedībā Tiesā, šīs lietas apstākļos ir jānolemj, ka Ungārija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) Apelācijas sūdzību noraidīt.**
- 2) Rumānija sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**
- 3) Ungārija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]